

Doboz

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	17918
Készítés ideje:	19. SZÁZAD ELEJE
Készítés helye:	Ausztria (feltehetően); Németország (feltehetően)
Jelzés:	a doboz fedlapjának belső oldalán a metszeten: Berlin, bei C. G. Lüderitz Nr. 7.
Anyag:	fa; gyöngyház; kartonpapír
Technika:	aranyozott; színes papírral bevont
Méretek:	hosszúság: 20,5 cm szélesség: 29 cm magasság: 17,7 cm

Fadobozunk a XIX. század második negyedében készült, részben színes virágmintás, részben pedig domborított, aranyozott papírborítással. Különösen figyelemreméltó finom vonalú, ívelten kiemelkedő, felnyitható fedlapja, amelyen üveglap alatt aranypapír keretben tüllre ragasztott, festett papírvirágok, girlandok között két festett kerek gyöngyházlap: az egyikén tájkép napfelkeltekor, a másikon holdfényes vízparti táj. Alatta papírszalagra nyomott versrészlet: *Jeder Morgan bring' Entzücken, Wie Aurorens Strahl so rein, /Süse Ruh'soll Sie beglücken, Bricht die Nacht dann sanst herein. I.E.* (Idézet Joseph von Eichendorff (1788-1857) költeményéből). Alkotója a bécsi művészi köszöntőkártya, az ún. *Kunstabillet* specialistája, Johann Endletzberger vésnök, aki többnyire egyedi műveket készített, lényegében papír- vagy rézlemez keretbe foglalt miniatűr kollázsokat.

A doboz fedelének belső oldalán aranypapír keretben színezett metszet: rózsát ültető leányalakkal, háttérben hattyúkkal, kis épülettel – hangulata Grimm-meséket idéz. Belül kisebb rekeszek, mintegy a korban divatos íróasztalok mintájára titkos fiókokat rejtve, s benne titkokat sejtve.

Irodalom

- szerző: Vadas József: *Biedermeier - A polgári otthon és lakáskultúra*. Geopen kiadó, Budapest, 2016. - p. 27. (kép)
- Szerk.: Pataki Judit: *Az idő sodrában. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek története*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 135., p. 142, 70. (Horváth Hilda)
- Horváth Hilda: *Iparművészeti Kincsek Magyarországon*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2000. - 76. p. 205.
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - bőr, papír 23.
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/116.
- Szerk.: Péter Márta: *A klasszicizmustól a biedermeierig. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 3.2. (Lovay Zsuzsanna)

